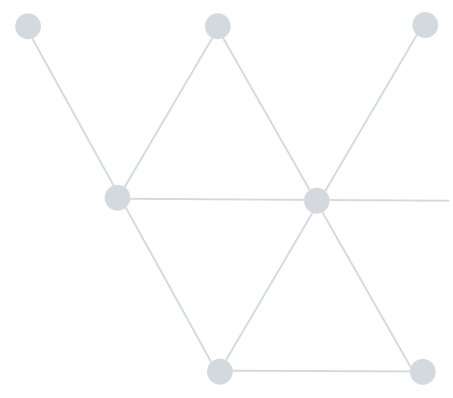

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

2020-2021

8. Sınıf

T.C. İnkılap Tarihi
ve Atatürkçülük

Konu
Tarama
Testi

- Uyanan Avrupa Sarsılan Osmanlı
- Mavi Gözlü Çocuk: Mustafa
- Buhranlar Büyük Kahramanlar Doğurur
- Adım Adım Liderliğe Doğru

KTT-1

1.

Fransız İhtilali ve Sanayi inkılabı sonrasında Avrupa devletleri gücünü arttırırken Osmanlı Devleti ise her alanda güç kaybına uğramıştır. Birçok savaşın kaybedilmesinin yanında milliyetçilik akımının da etkisi ile topraklar daralırken, hammadde ve pazar yarışına dahil olamayan Osmanlı ekonomik anlamda da sarsılmıştır. Bu gelişmeler sonrasında devleti eski gücüne kavuşturmak isteyen dönemin aydınlarının çeşitli fikir akımları ortaya atması, Meşrutiyetin ve Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesi Osmanlı Devleti'nin sorunlarına çözüm olmamıştır.

Verilen bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Devlet yönetiminde değişiklikler yaşanmıştır.
- B) Dönemin aydınları ülke sorunlarıyla ilgilenmiştir.
- C) Milliyetçilik akımı devleti olumlu etkilemiştir.
- D) Devletin sınırlarında değişiklik olmuştur.

2.

Fransız İhtilali tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına ortam hazırladı. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletler oldu. Bu devletlerin egemenliği altında yaşayan milletler milliyetçilik ve bağımsızlık düşüncesi doğrultusunda bağımsızlıklarını kazanmak için mücadeleye giriştiler. Bu mücadele sonucunda çok uluslu devletler dağılma sürecine girdiler.

Yukarıda verilen açıklamaya göre Fransız İhtilali ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evrensel özellikler taşımaktadır
- B) Osmanlı Devleti'nin her açıdan gelişmesini sağlamıştır
- C) Yeni devletlerin kurulmasına ortam hazırlamıştır
- D) İmparatorluklar açısından olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmıştır

3.

1789 yılında başlayan Fransız İhtilali, sonuçlarıyla tüm dünyayı etkilemiştir. Bu sonuçlardan Osmanlı Devleti'nde etkilenmiş, milliyetçilik fikri ile topraklarında azınlık isyanları görülmüştür. Bu isyanları Fransa, Rusya gibi devletler de destekleyerek Osmanlı Devleti'nde azınlıklar bağımsızlıklarını kazanmaya başlamışlardır.

Yukarıda verilen durum üzerinde Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu hangi özellik daha çok etkili olmuştur?

- A) Üç kıtada topraklarının olması
- B) Sahip olduğu hoşgörü politikası
- C) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- D) Islahatlarda azınlıklara haklar verilmesi

4.

Osmanlı'da Tanzimat Dönemiyle birlikte devleti kurtarmak ve modernleştirmek yolunda ortaya çıkan fikir akımlarından biridir. Osmanlı Devleti'ni kurtuluşunun tüm kurumları ve yaşam biçimiyle Avrupa'yı örnek alan bir devlet olmakla sağlanacağını savunmuştur.

Yukarıda açıklaması verilen fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Batıcılık
- C) Türkçülük
- D) İslamcılık

5.

Osmanlı Devleti, Sanayi İnkılabını takip edememiş, Avrupa'nın büyük fabrikalarında üretilen bol ve ucuz ürünler Osmanlı pazarlarındaki yerini almıştır. Osmanlı'nın el işçiliğine dayanan küçük sanayisi Avrupa'daki fabrikalarla rekabet edememiştir. Özellikle 19.yy'da Osmanlı Devleti, batının açık pazarı haline gelmiştir. Bu durum yerli sanayinin ve Osmanlı ekonomisinin tamamen çökmesine neden olmuştur. Osmanlı Devleti, ekonomik olarak Avrupa'ya bağımlı hale gelmiştir.

Verilen bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenemez?

- A) Hammadde ithal etmeye başlaması
- B) Küçük el tezgahlarının kapanmaya başlaması
- C) Ekonomide Avrupa'nın gerisinde kalması
- D) Devletin ticari anlamda zayıflaması

6.

Mustafa Kemal'in gençlik yıllarından itibaren etkilendiği, kitaplarını okuduğu fikir insanları olmuştur. Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, J.J Rousseau, Montesquieu, Voltaire bunlardan bazılarıdır.

Verilen bilgiler doğrultusunda Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sadece gençlik yıllarında kitap okuduğuna
- B) Daha çok yabancı yazarlardan etkilendiğine
- C) Yerli ve yabancı eserleri takip ettiğine
- D) Gençlik yıllarında önemli kitaplar yazdığına

7.

Selanik Makedonya'nın en gelişmiş şehridir. İşlek bir limana sahiptir. Avrupa ile demiryolu bağlantısı vardır. Şehirde çeşitli din mezhep ve ırk mensupları bir arada yaşamaktadır. Selanik'in deniz ve demiryolu bağlantısı bulunması, ticaret merkezi olması, renkli etnik yapısı, şehirde batı tesirlerine açık çeşitli fikir akımlarının yerleşmesine elverişli bir ortam yaratmıştır. Dolayısıyla Mustafa Kemal çok genç yaşta değişik yaşayış şekline aşına her türlü yeni fikre açık bir ortamda gelişme imkânı bulmuştur.

Verilen bilgide Selanik şehrinin;

- I. askeri
- II. ekonomik
- III. sosyal

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

8.

“Babam vefat etti. Annemle beraber dayımın yanına yerleştim. Dayım köy hayatı yaşıyordu. Ben de bu hayata karıştım. Bana vazifeler veriyordu. Ben de bunları yapıyordum. Başlıca vazifem tarla bekçiliği idi. Kardeşimle beraber bakla tarlasının ortasında bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovmaya uğraştığımızı hiç unutamam. Çiftlik hayatının diğer işlerine de karışıyordum. Böylece vakit biraz geçince, annem, mektepsiz kaldığım için endişe etmeye başladı. Nihayet Selanik'te bulunan teyzemin yanına gitmeme ve mektebe devam etmeme karar verildi.”

Buna göre Zübeyde Hanım hangisine önem vermektedir?

- A) Çiftlikte görevlerin yerine getirilmesi
- B) Kardeşinin yanında kalarak oğlunun iyi bir çiftçi olarak yetişmesi
- C) Selanik'e dönerek şehir hayatının devam ettirilmesi
- D) Oğlunun eğitim hayatının devam etmesi

9.

Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarında Osmanlı Devleti'nde daha çok dini ağırlıklı eğitim veren Medreseler yaygındı. Bunun yanında Avrupa tarzında eğitim veren modern okullar, azınlıklara ait okullar ve yabancı devletler tarafından kurulan eğitim kurumları bulunmaktaydı. Bu okulların bağlı olduğu merkez farklı olduğu için müfredatları da değişiyordu.

Osmanlı Devleti'nde eğitim alanında yaşanan bu durum için aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Kültürel birliğin bozulmasına
- B) Ülkede eğitim-öğretim birliğinin olmamasına
- C) Kültürel çatışma yaşanmasına
- D) Farklı düşüncelere saygı duyan bireylerin yetişmesine

10.

Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü okulların özellikleri aşağıda bahsedilmiştir.

- I. Matematik öğretmeni tarafından "Kemal" adının verildiği okuldur.
- II. Mustafa Kemal, bu okuldan "Teğmen" rütbesiyle mezun olmuştur.
- III. Mustafa Kemal'in bu okulda okurken tanıştığı Ömer Naci ile olan arkadaşlığı edebiyata ilgi duymasına katkı sağlamıştır.
- IV. Askeri eğitim almak için yarım bıraktığı okuldur.

Buna göre verilen eşleştirmelerdeki numaralara aşağıdaki okullardan hangileri getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Selanik Mülkiye Rüştiyesi	Manastır Askeri İdadî	Selanik Askeri Rüştiyesi	İstanbul Harp Akademisi
B)	Manastır İdadisi	Selanik Askeri Rüştiyesi	İstanbul Harp Akademisi	İstanbul Harp okulu
C)	Selanik Askeri Rüştiyesi	İstanbul Harp okulu	Manastır Askeri İdadî	Selanik Mülkiye Rüştiyesi
D)	İstanbul Harp okulu	İstanbul Harp Akademisi	Manastır Askeri İdadî	Selanik Mülkiye Rüştiyesi

11.

Mustafa Kemal'in okul çağı geldiğinde annesi Zübeyde Hanım onun klasik sistemde eğitim veren mahalle mektebine gitmesini isterken babası Ali Rıza Efendi ise yeni açılan ve Batı tipi eğitim veren Şemsi Efendi ilkokuluna gitmesini istemişti. Mustafa Kemal ilk olarak annesinin isteği doğrultusunda mahalle mektebine gönderilmiş daha sonra da babasının isteği üzerine Şemsi Efendi ilkokuluna gönderilerek eğitim hayatına bu okulda devam etmiştir.

Yukarıdaki metne göre;

- I. Osmanlı Devleti'nde farklı türde eğitim veren okullar mevcuttur.
- II. Mustafa Kemal'in anne ve babası onun gideceği okul konusunda fikir ayrılıkları yaşamıştır.
- III. Mustafa Kemal'in anne ve babası birbirlerinin görüşlerine değer vermişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

12.

"Manastır Askeri İdadisi'nde Mustafa Kemal'i fikri yönde etkileyen olaylar ve kişiler olmuştur. Bu kişilerin başında ona edebiyat ve şiir sevgisini aşıl原因an arkadaşı Ömer Naci gelmektedir. Namık Kemal ve Mehmet Emin Yurdakul'un şiirleri ile burada tanışır. Yine tarih öğretmeninin etkisi ile Fransız düşünürlerin kitaplarını da ilk kez burada okumaya başlar. Montesquieu (Monteskiyo), Jan Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) ve Voltaire (Volter) gibi Fransız aydınlarının düşüncelerinden etkilenecektir."

Buna göre Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisinde okuduğu dönem ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Fransızca şiirler yazmıştır.
- B) Arkadaş çevresinden etkilenmiştir.
- C) Yerli şairlerin eserlerini okumuştur.
- D) Edebiyata ilgi duymuştur.

13.

Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi'nde öğrenciyken arkadaşı Ömer Naci sayesinde şiir ve edebiyata merak duymaya başlamıştır. Hatta bu durum O'nu askerlik derslerinden zaman zaman alıkoymaktadır. Bunu fark eden öğretmenlerinden Asım Bey, Mustafa Kemal'e askerlik derslerine daha fazla önem vermesini tavsiye ederek uyarılarda bulunmuştur.

Asım Bey'in bu uyarıyı yapmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Okulda edebiyat dersinin olmaması.
- B) Edebiyatın gereksiz olduğuna inanması.
- C) Mustafa Kemal'in iyi bir subay olacağına inanması.
- D) Edebiyatın çok para kazandırmayacağını düşünmesi.

14.

Mustafa Kemal'i en çok etkileyen öğretmenlerinden biri Manastır Askeri İdadisinde tarih öğretmeni olan Topçu Kolağası Mehmet Tevfik Bey'dir. Mustafa Kemal'e tarih sevgisini ve bilincini kazandıran kişilerin başında gelir. Mehmet Tevfik Bey özellikle Avrupa ve dünya tarihiyle ilgili olarak, Mustafa Kemal'in bilgi ve fikir dağarcığının zenginleşmesini ve ufkunun açılmasını sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Öğretmeni Mustafa Kemal'in fikri gelişimi üzerinde etkili olmuştur.
- B) Mustafa Kemal'in ev sevdiği ders tarihtir.
- C) O dönemde en iyi eğitim askeri okullarda verilmektedir.
- D) Mustafa Kemal diğer derslerini ihmal etmiştir.

15.

Sömürge elde etmek isteyen İtalya, Osmanlı Devleti'nin zayıflamasını fırsat bilerek Trablusgarp ve civarına asker çıkardı. Bölgeye donanma ve asker gönderemeyen Osmanlı Devleti, gönüllü genç subayları bölgeye gönderdi. Bu gönüllü subaylardan birisi de Mustafa Kemal idi. Bölge halkından silahlı birlikler kurarak, buldukları bölgelerde İtalyanlara karşı başarılar elde etti.

Verilene göre Mustafa Kemal hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Liderlik vasıfları ön plana çıkmıştır.
- B) Vatanseverlik duygusu ön plandadır.
- C) Emperyalizme karşı mücadele etmiştir.
- D) Milli egemenliği sağlamak istemiştir.

16.

Mustafa Kemal 1913 yılında askerî elçi olarak Sofya'ya atandı. Sofya'da o sıralarda Batıya ait yaşam tarzı hâkimdi. Burada görevde olduğu sırada bu yaşam tarzının modern kısımlarını çok yakından takip etti. İnsanların yaşayış biçimlerinde yer alan çağdaş özellikleri gözlemleyerek Türk toplumunun ileride çağdaşlaşması için neler yapabileceği konusunda düşündü.

Mustafa Kemal'in Sofya'da çağdaş yaşam biçimini gözlemlemesi aşağıdaki hangi özelliği ile ilişkilidir?

- A) Askerî deha
- B) İnkılapçılık
- C) Teşkilatçılık
- D) Açık sözlülük

17.

Selanik, 19. yy. sonlarına doğru çok önemli siyasi olaylara sahne olmuş bir Osmanlı kentidir. Şehirde bulunan Rumlar, Ermeniler, Slavlar ve diğer azınlıklar Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı ile bağımsızlık hareketine giriştiler. Ayrılıkçı bu çalışmalara karşı Osmanlı aydınları da dağılmayı engellemek için fikir akımları ortaya attılar. Her iki grup da etki alanlarını genişletmek için basın yayın organlarını kullanarak düşüncelerini duyurmaya çalıştılar.

Parçaya göre Selanik hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kültürel zenginlik vardır.
- B) Ekonomik olarak gelişmiştir.
- C) Siyasi çekişmelerin yaşandığı bir yerdir.
- D) Avrupa'daki fikir akımlarının etkisinde kalmıştır.

18.

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

Tarih	Görevleri
1907	Manastır 3.Ordu Karargahına atandı
1913	Sofya Ateşeliğine atandı, Bulgar Meclisini yakından inceledi.
1915	Çanakkale Cephesi'nde mücadele etti
1916	Kafkas Cephesi'ne atandı
1917	Şam 7. Ordu Komutanlığına atandı.

Tabloya göre, Mustafa Kemal ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Bazı görevlerde siyasi incelemelerde bulunmuştur.
- B) Farklı cephelerde görev almıştır.
- C) Diplomasi alanında tecrübeler edinmiştir.
- D) Üstlendiği görevleri başarı ile tamamlamıştır.

19.

Tanzimat Fermani'nda tanınan can, mal, ırz güvenliği teminat altına alınmış olmakla birlikte asıl amaç Müslümanlarla gayrimüslimlerin eşit haklara sahip olmalarını sağlamaktır. Ayrıca gayrimüslimlerden alınan cizye vergisinin kaldırılması kararlaştırılarak, devlet memuru olabilmelerinin de önü açılmıştır. Din ve mezhebinden ötürü gayrimüslimlere hakaret edilmesi kanunla yasaklanmış, bu insanların mahkemelerdeki tanıklıkları da Müslüman bireylerin tanıklıklarıyla eşdeğer sayılmıştır.

Buna göre bu ferman ile alınan kararlara bakıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamayız?

- A) Gayrimüslim halkın, toplumsal hayatta daha huzurlu yaşamaları amaçlanmıştır.
- B) Hukuk alanında gayrimüslim halka yeni haklar tanınmıştır.
- C) Gayrimüslimlerin orduda görev almasının yolu açılmıştır.
- D) Mesleki anlamda gayrimüslimler için yeni düzenlemeler getirilmiştir.

20.

Mustafa, Şemsi Efendi İlkokulu'ndan sonra Selânik Mülkiye Rüştiyesi'ne başladı. Ancak komşuları Binbaşı Kadri Bey'in askerî okulda okuyan oğlu Ahmet'in üniforması Mustafa'yı çok etkiledi ve bu dönemde askerliğe karşı büyük bir ilgi duymaya başladı.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde aşağıdaki durumlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Vatan sevgisi
- B) Çevresindeki bireyler
- C) Osmanlı Devleti'nin yaşadığı siyasal olaylar
- D) Babasını erken yaşta kaybetmesi